

3. HART VOOR VRIJHEID AMSTERDAM BESTUUR EN DEMOCRATIE

Van formele democratie naar actieve referendum en participatiedemocratie

Een keer in de 4 jaar worden wij per brief uitgenodigd om onze stem weg te geven aan iemand in de gemeenteraad. We machtigen iemand anders om in onze naam de het College van B&W te controleren. We dragen onze fundamentele besluitvormingsmacht als burger over.

Wij, burgers van Amsterdam, nemen niet zelf onze politieke besluiten. Wij kiezen zelfs niet de mensen, die voor ons besluiten. Nederland kent geen verkozen bestuurders. Wij kiezen de mensen die namens ons de mensen die besturen moeten controleren. Die praktijk noemen wij democratie. In werkelijkheid is het een zeer magere vorm van representatieve 19^e eeuwse vorm van volkssoevereiniteit.

Voor het overdragen van onze stem aan een ander hanteren we een 19^e eeuwse ritueel. We gaan hiervoor naar een klaslokaaltje in de buurt, krijgen van een vrijwilliger een groot grijs papier met honderden namen waar we nog nooit van gehoord hebben, met een rood potloodje moeten we een rondje invullen en het biljet doen we dan in een melkbus. We stemmen op een partij die onze standpunten een beetje weergeeft en geven onze stem aan een naam waarvan wij hopen dat die onze denkbeelden wat kan laten horen. Wij zijn de komende 4 jaar weer klaar. We kunnen thuis kijken naar het vaste politiek theater 'van voldongen feiten'. Hoe scheppen we de democratie die het ideaal ons beloofd heeft?

Natuurlijk beweegt de gemeente zich in een landelijk wettig kader, maar er is meer mogelijk dan men toepast en 'Vrijstaat' Amsterdam zou daarin het voortouw moeten nemen. Het was een historische fout om de democratisering van het systeem in stadsprovincie en deelraden te ontmantelen. De bevolking is daarin ook misleid door in het referendum de indruk te geven dat de vraag was of Amsterdam al dan niet opgedeeld moest worden. De metropool Amsterdam promoveert en wordt democratischer en transparanter.

'Het systeem zit vol wantrouwen' verklaarde de Amsterdamse ombudsman Arre Zuurmond bij zijn afscheid in NRC Handelsblad. Het tekent een overheidscultuur van wantrouwen naar de burger en beheersingsdrang die zich de afgelopen decennia in de Nederlandse bestuursorganen heeft verspreid. De overheid is voor velen geen steunpilaar, maar een bedreiging geworden. Symbolisch dieptepunt is de Kindertoelagenaffaire, waarin tienduizenden burgers door de belastingdienst onterecht tot fraudeur zijn gemaakt.

De overheid, ook die in Amsterdam is toe aan een cultuuromslag. Ze zal transparanter en toegankelijker moeten worden en meer gericht op voorzieningen en dienstbaarheid aan de burger.

BESTUURSSTRUCTUUR

1. Amsterdam van, door en voor de Amsterdammers.

Amsterdam hoort weer een 'burgerlijke vrijstaat' te worden. Het overheidsapparaat staat in dienst van de Amsterdamse burgerij. De voorzieningen zijn niet alleen voor de burgers, maar tevens dor de burgers. Financieringsmodellen zijn zoveel mogelijk 'bottom up' en niet 'top-down'.

2. Amsterdam Stadsprovincie

Het streven is Amsterdam te laten opwaarderen tot stadsprovincie met extra taken en delegatie van taken naar deelgemeenteraden

3. Deelbesturen worden democratischer en transparanter door herstel van (deel)gemeenteraden

In 2014 werden tragisch genoeg de laatste deelgemeenten opgeheven. De 7 Amsterdam deelbesturen worden uitgebreid tot deelraden met directe verkiezing van deelraadsleden. We streven naar een status van gemeenteraden.

Volkssoevereiniteit middels Raadgevend Referendum

We maken van het referendum op volksinitiatief, raadgevend referendum en correctief referendum tot hart van de politieke besluitvorming. Amsterdam bestudeert daarvoor theorie en praktijk in de meest, geavanceerde referendumdemocratie ter wereld, Zwitserland. Zwitserland houdt sinds 1849 referenda en heeft sinds decennia ieder kwartaal referenda in alle 3 bestuurslagen (Federatie, Kanton en Gemeente). In de politieke structuur lijken de beide landen nu elkaars tegenpolen. Nederland is top-down georganiseerd en Zwitserland bottom-up. Maar in volksaard liggen het Nederlandse en Zwitserse calvinistische burgerschap echter dicht bij elkaar. Nederland heeft alleen op de democratische schaal in de westerse wereld een zware achterstandspositie. Het is tijd voor grondige vernieuwing. In de grondwet is het referendum nog niet geregeld en daarmee is de status van ieder referendum formeel raadgevend. Maar men moet ergens beginnen. Waarom zou Amsterdam zichzelf niet kunnen vernieuwen tot een basisdemocratie?.

4. Digitaal stemmen via Amsterdamse website op jaarlijkse Referendumdag

Er komt een einde aan het ouderwetse en arbeidsintensieve ritueel in klaslokalen met melkbussen. De stembus gaat naar het museum. Stemmen voor referendum of personen gaat in principe digitaal via een (Amsterdamse) website. De website geeft ook kort de argumentaties van voorstanders en tegenstanders van een specifiek voorstel. Op verzoek kan een klein deel per post worden uitgebracht. Voor het stemmen gebruikt iedere burger zijn Burgerservicenummer met een pincode. Er komt een meerdaagse digitale stemperiode, die eindigt op een vaste jaarlijkse referendum dag.

5. Gemeenteraad neemt meer inhoudelijke macht tegenover gemeentebestuur.

Het volk heeft de hoogste soevereiniteit en oefent die middels referendum en gekozen bestuurders uit. De gemeenteraad accordeert de volksbesluiten in wet, controleert of het bestuur de volksbesluiten uitvoert en heeft de taak de kaders invulling te geven

6. Maak een einde aan fractiediscipline, partij- en programmadiscipline !

De gemeenteraad bestaat zo veel mogelijk uit opinieliders, De Gemeenteraadsleden stemmen na debat onafhankelijk naar eigen eer en geweten zonder last of ruggenspraak. Zij zijn niet gebonden aan regeerakkoorden, fractiediscipline, partijafspraken of uitruilspelletjes

7. Coalitie akkoorden schaffen we af.

Coalitie akkoorden devalueren het politieke proces tot een serie 'voldongen feiten'. Ze smoren het maatschappelijk debat, zetten burgerlijke betrokkenheid om in onverschilligheid, scheppen 'voldongen feiten' politiek en maken de gemeenteraad tot een club gedisciplineerde jaknikkers. Een nieuwe B&W coalitie begint zonder akkoord. Iedere burgemeester of wethouder moet voor ieder voorstel gewoon zorgen de helft of meer zetels te vinden.

8. Het volk verkiest de burgemeester.

De gemeenteraad verkiest wethouders op hun inhoudelijk plan.

Geen bestuurder in Nederland is direct verkozen. Wij kiezen nu alleen de controleurs, die het lijstje van de formateur mogen goedkeuren.

Wij pleiten er voor om op nationaal niveau premier, commissaris van de koning en burgemeester direct door de bevolking te laten verkiezen. De gemeenteraad kiest wethouders met programmavoorstel. Een College van B&W heeft daarmee diverse kleur, die een eigen verantwoordelijkheid naar de gemeenteraad en het volk hebben.

BUURGERINITIATIEVEN, AMBTENAREN EN ADVIESCOMMISSIES

9. Burgerinitiatieven vormen grondslag van beleid

Uitgangspunt is dat Amsterdamse burgers hun eigen stad besturen. Burgerinitiatieven worden uitgangspunt van beleid. Er wordt steeds gekeken in hoeverre burgers hun eigen initiatieven betaald kunnen uitvoeren.

10. Ambtenaren zijn benaderbaar en leggen direct verantwoording af.

De 15.000 Amsterdamse ambtenaren hebben materieel veel macht en expertise. Met name de topambtenaren moeten benaderbaar worden en direct verantwoording aan bevolking, gemeenteraad en media afleggen. In de Oekaze Kok was het ambtenaren absurd genoeg verboden om zonder toestemming van hun bewindsman met Kamerleden te spreken. Op de rand van de landelijke wetgeving zoek we wegen tot forse opening en relativering van het formele bestuursmodel. B en W besturen, maar ambtenaren zijn direct verantwoordelijk voor eigen handelen en kunnen door de gemeenteraad direct worden gecontroleerd en ondervraagd. Media en burgers krijgen eveneens meer mogelijkheden ambtenaren te bekritisieren en ondervragen.

11. Adviescommissies worden direct verantwoordelijk

Het formele Amsterdamse en Nederlandse bestuursmodel steunt op adviescommissies. Achter de bestuurders ligt de werkelijk uitvoerende macht bij clusters van gesloten deskundigencommissies achter gesloten deuren. Deskundigen en hun rapportages zijn van groot belang, maar zij dienen hun oordeel direct in het publieke debat te verdedigen en waar nodig aan te passen. Het volk of haar bestuurders nemen op die basis open en transparant hun besluiten. Adviescommissies bestaan bij voorkeur uit Amsterdammers en worden zelf verantwoordelijk voor haar adviezen naar samenleving, media en belangenorganisaties. Zij dienen hun eindresultaten zelf te verantwoorden en waar nodig aan te passen

12. Minder planbureaus, minder modellen, meer mensen en denktanks.

In zijn boek 'een nieuw sociaal contract' wijst Pieter Omtzigt op de wanverhouding tussen PR medewerkers en denkende deskundigheid bij de overheid. Er moet ruimte komen voor een waaier van visionaire plannen en alternatieve opties..

13. Amsterdam gebruikt haar eigen expertise. Honoreer actieve buurtinitiatieven

Er is ook in Amsterdam een groot contrast tussen planning en de uitvoering. Zoek de deskundigheid in Amsterdam zelf. Geef de buurtinitiatieven het vertrouwen om plannen uit te voeren.

14. Leve de Voorzieningenstad ! Weg met de controle- en repressiestad.

Amsterdam is de afgelopen jaren een Stad van wantrouwen, controle en repressie geworden. Wij pleiten voor een Stad die mogelijkheden schept, een Stad van goede voorzieningen, een Stad van transparantie, een Stad van redelijk overleg en argumentatie.

15. Bestuurlijke participatie en vereenvoudiging.

We streven naar politiek systeem met meer participatiemogelijkheden op een decentraal niveau en tegelijk naar een vereenvoudiging van regelgeving.

16. Implementeer de besluiten

Er zijn veel klachten over de gebrekkige implementatie van aangenomen plannen.
Implementeren de genomen besluiten